

Projekt

z dnia 21 stycznia 2021 r.

Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W KĄTACH WROCŁAWSKICH**

z dnia ..... 2021 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Kąty Wrocławskie na lata
2021-2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Kąty Wrocławskie na lata 2021 - 2023, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej

Anna Skórczak

UZASADNIENIE

Zgodnie z treścią art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 821 ze zm.) do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Zadaniem programu wspierania rodziny jest zapobieganie dysfunkcji rodziny poprzez tworzenie systemu wspomagającego rodzinę i dzieci, w taki sposób aby była w stanie samodzielnie zmierzyć się z własnymi problemami. Pomoc powinna mieć na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych poprzez wzmocnienie zasobów tkwiących w poszczególnych członkach rodziny, poprawę jakości życia rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, wspieranie rodziców w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny konieczne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Nowy Program jest kontynuacją poprzedniego, który obowiązywał w latach 2018-2020.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE KĄTY WROCŁAWSKIE NA LATA 2021-2023

Styczeń 2021

**Opracowali: Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach
Wrocławskich**

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE.....	3
II. PODSTAWY PRAWNE DO REALIZACJI PROGRAMU.....	3
III. ZADANIA SAMORZĄDU GMINNEGO.....	4
IV. DIAGNOZA SPOŁECZNA.....	5
V. INSTYTUCJE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ RODZIN I DZIECI Z TERENU GMINY KĄTY WROCŁAWSKIE.....	11
VI. ANALIZA SWOT WSPARCIA RODZINY Z TERENU GMINY KĄTY WROCŁAWSKIE.....	12
VII. CELE PROGRAMU.....	13
VIII. ZAKŁADANE EFEKTY.....	17
IX. ADRESACI PROGRAMU.....	17
X. ŹRÓDŁA FINANSIOWANIA.....	18
XI. MONITORING I EWALUACJA.....	18
XII. PODSUMOWANIE	18

I. WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Kąty Wrocławskie na lata 2021 - 2023 jest dokumentem uwarunkowanym prawnie. Obowiązek jego opracowania wynika z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 821). Poza tym jest kontynuacją poprzedniego Programu na lata 2018-2020, który scala podejmowane działania na rzecz rodziny. Prezentowany program jest propozycją możliwych do zrealizowania zadań w zakresie opieki nad dziećmi oraz rodziną w Gminie Kąty Wrocławskie. Jest więc strategicznym dokumentem mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne. Program wyznacza planowane działania mające na celu wspieranie rodzin w procesie przywracania zdolności do prawidłowego funkcjonowania, w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Obecnie, można zaobserwować zwiększenie się liczby rodzin niepełnych, związków nieformalnych czy rodzin zrekonstruowanych, ale także wzrost liczby rozwodów. Do elementarnych przyczyn występowania problemów w rodzinach należą niepełnosprawność, długotrwała choroba w tym choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie oraz niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. W dużej mierze wpływają one destrukcyjnie na rozwój rodziny, a w konsekwencji na rozwój dzieci w rodzinie.

Z uwagi na powyższe współczesna rodzina coraz częściej ma problem z zapewnieniem dzieciom prawidłowej opieki i wychowania. W obecnym czasie nie bez znaczenia jest również czas pandemii koronawirusa, który poza chorobami, izolacją dzieci i młodzieży może prowadzić do bezrobocia oraz pogorszenia sytuacji materialnej rodzin.

Tak więc, jeśli w rodzinie pojawiają się dysfunkcje, odpowiednie instytucje i służby zobligowane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

II. PODSTAWA PRAWNA

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne w szczególności:

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii,
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,

- Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci,
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” ,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

III. ZADANIA SAMORZĄDU GMINNEGO.

Prezentowany dokument został opracowany przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich, którzy bazowali głównie na danych własnych jednostek wypełniających zapisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Obowiązek wspierania rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji, niemogącej realizować funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa przede wszystkim na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Zapisy art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Gmina Kąty Wrocławskie realizuje za pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do zadań, którego należy:

- 1).Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2).Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3).Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
  - a).zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b).organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
  - c).prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4)finansowanie:
  - a).podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
  - b).kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez rodziny wspierające;
- 5).Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6).Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie,
- 7).Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Cele wynikające z ustawy, powinny być realizowane poprzez świadczenie różnorodnych formy wsparcia rodzinie tj.:

- Asystenta rodziny, którego rolą jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Ponadto, towarzyszy on rodzinie z dziećmi w poszukiwaniu rozwiązań trudnej sytuacji życiowej z wykorzystaniem mocnych stron członków rodziny, zasobów rodziny, społeczności lokalnej i zasobów instytucjonalnych. Efektem pracy asystenta rodziny jest odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, które pozwala im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci.
- Rodzina wspierająca, która niesie pomoc rodzinie przeżywającej trudności współpracując z asystentem rodziny. Rodziny wspierające we współpracy z asystentem rodziny lub pracownikiem socjalnym pomagają konkretnej rodzinie w opiece i wychowaniu dzieci,

prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

- Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi, w tym usługi specjalistyczne. Mogą one być również przyznane osobom, które wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie może takiej pomocy zapewnić. Usługi opiekuńcze skupiają się na zapewnianiu pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych.

- Grupy wsparcia i grupy samopomocowe, mające na celu wymianę doświadczeń i zapobieganie izolacji. Ich głównym zadaniem jest pomoc w wyjściu z trudnej, problematycznej sytuacji.

- Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Bieżący monitoring zapewnia rozeznanie sytuacji rodziny. Ponadto, umożliwia obserwowanie postępów wychodzenia z trudnych sytuacji.

- Placówki wsparcia dziennego dla dzieci, które wspierają rodziny, w zakresie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W pracy z dzieckiem współpracują z rodzicami, opiekunami, placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi.

Początkowo Ustawa z 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej była podstawowym aktem prawnym, który definiował różnorodne formy wsparcia rodziny na poziomie gminy. W grudniu 2016 roku Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia kompleksowego programu wsparcia dla rodzin „Za życiem”. W ślad za programem została uchwalona Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Wspomniane dokumenty zaczęły obowiązywać w styczniu 2017 roku. „Za życiem” wspiera rodziny z osobami niepełnosprawnymi, a w szczególności wychowujące niepełnosprawne dzieci. Proponowana przez rząd pomoc obejmuje kompleksowe rozwiązania dotyczące wsparcia kobiet w ciąży i ich rodzin, wczesnego wspomagania dziecka i jego rodziny, usług wspierających i rehabilitacyjnych oraz wsparcia mieszkaniowego. Zgodnie z tymi przepisami rodzinom, w których urodzi się dziecko z ciężką i nieodwracalną niepełnosprawnością albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, przysługuje jednorazowe świadczenie w wysokości 4 tys. zł. Ustawa „Za życiem” przewiduje również m. in. że przewodnikiem po systemie wsparcia dla tych rodzin będzie asystent rodziny, którego zadaniem będzie koordynowanie dostępnej pomocy. Ustawa ma również znacznie usprawnić dostęp do świadczeń zdrowotnych. W Kątach Wrocławskich wsparcie we wskazanym zakresie jest realizowane poprzez jednostki organizacyjne realizujące wspieranie rodziny.

IV. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Kąty Wrocławskie to gmina miejsko-wiejska w województwie dolnośląskim, w powiecie wrocławskim. Składa się z 44 sołectw i 5 rad osiedla. Liczba ludności zamieszkującej gminę na koniec 2019 r. wynosiła 23 639 osób. Podział ludności gminy ze względu na wiek obrazuje poniższa tabela.

Liczba mieszkańców według grup wiekowych i płci		
Grupa wiekowa	Kobiety	Mężczyźni
0-18 roku życia	2678	2817
wiek produkcyjny	7157	7944
Wiek poprodukcyjny	1917	1327

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej

Jedną z instytucji na terenie gminy, która zajmuje się pomocą rodzinie jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich. Głównym zadaniem ośrodka jest świadczenie pomocy społecznej osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej, a nie są w stanie pokonać jej wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Działania ośrodka zmierzają do poprawy jakości życia mieszkańców i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich

Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin		
	2018	2019	2020
Świadczenie niepieniężne	79	90	82
Świadczenie pieniężne	135	116	100

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich

Z danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich, wywiadów środowiskowych oraz obserwacji pracowników socjalnych wynika, że rodziny korzystające ze wsparcia oferowanego przez ośrodek to bardzo często środowiska, gdzie występuje wiele problemów jednocześnie, gdzie jeden problem stanowi konsekwencje kolejnego. Dlatego tak ważne jest wdrożenie kompleksowego wsparcia dla rodzin ze szczególnym uwzględnieniem tych, gdzie wychowywane są dzieci.

Poniższa tabela przedstawia przyczyny wystąpienia z wnioskiem o udzielenie pomocy do GOPS w Kątach Wrocławskich.

Powody udzielenia pomocy i wsparcia	2018	2019	2020
Długotrwała lub ciężka choroba	129	110	101
Niepełnosprawność	88	72	66
Ubóstwo	82	72	73
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego - ogółem	26	29	15
Rodzina niepełna	4	9	4
Rodzina wielodzietna	3	6	1
Bezrobocie	21	19	21
Bezdomność	18	12	10
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym wielodzietność	7	10	5
Alkoholizm	13	7	6
Przemoc w rodzinie	1	2	4
Trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	4	2	5
Narkomania	-	1	1
Sytuacja kryzysowa	-	1	-

Źródło: opracowanie własne

Powyższe dane wyraźnie wskazują, że dominującymi problemami dotyczącymi rodziny z terenu gminy są długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz ubóstwo. Można pokusić się o stwierdzenie, że jest to spowodowane starzeniem się społeczeństwa, co jest widoczne także wśród mieszkańców naszej gminy. Wskazane dysfunkcje takie jak: bezrobocie, alkoholizm, przemoc bardzo często prowadzą do powstania problemu bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. Bezradność oznacza brak umiejętności sprawowania opieki nad dziećmi, brak kompetencji wychowawczych, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego. Podejmowanie działań na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi jest traktowane przez służby społeczne priorytetowo.

Podział rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich ze względu na liczbę dzieci w rodzinie przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie rodzin	2018			2019			2020		
	Liczba rodzin			Liczba rodzin			Liczba rodzin		
	Ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinie	Ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinie	Ogółem	W tym na wsi	Liczba osób w rodzinie
LICZBA RODZIN Z DZIEĆMI	65	42	269	29	17	106	14	8	58
o liczbie dzieci 1	24	15	74	9	4	24	4	3	11
2	28	16	124	12	7	44	5	3	18
3	8	7	38	7	6	32	3	1	14
4	4	3	24	1	0	6	1	0	6
5	1	1	9	0	0	0	0	0	0
6	0	0	0	0	0	0	1	1	9
7 i więcej	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RODZINY NIEPEŁNE	9	5	28	13	7	39	8	4	26
o liczbie dzieci 1	4	1	9	5	2	12	3	3	8
2	3	3	11	6	4	19	3	1	9
3	2	1	8	2	1	8	2	0	9
4 i więcej	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich

Z roku na rok można zauważyć spadek liczby rodzin z dziećmi korzystających z pomocy społecznej, co spowodowane jest wprowadzeniem programów socjalnych wspierających finansowo rodziny wychowujące dzieci.

Pracownicy socjalni jak i również asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie

są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Tutejszy ośrodek na rzecz rodzin podejmuje następujące działania:

1. Udziela rodzinom przezwyciężającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej wsparcia w postaci asystenta rodziny.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich w 2019 r. zatrudniony był jeden asystent rodziny. W roku 2020 nie było obsady tego etatu. Kierownik ośrodka wielokrotnie dokonywał ogłoszeń na powyższe stanowisko, jednak nie została zatrudniona żadna osoba z uwagi na brak ofert lub niespełnienie kryteriów.

Praca asystenta rodziny koncentruje się głównie na stworzeniu długofalowego planu pomocy rozwiązaniu trudnej sytuacji życiowej rodzin, w których wychowują się dzieci poprzez działania wspierające a nie wyręczające rodziców.

Poniższa tabela przedstawia liczbę rodzin objętą wsparciem asystenta rodziny w poprzednich latach.

	2018	2019	2020
Liczba asystentów rodziny	1	1	-
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	17	16	-
Liczba rodzin zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez sąd	1	4	3

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich

Zadaniem asystenta rodziny przydzielonego rodzinie z problemem opiekuńczo-wychowawczym jest sprawienie, by w przyszłości rodzina samodzielnie pokonywała własne problemy, głównie związane z opieką i wychowywaniem dzieci. Asystent wspólnie z rodziną opracowuje plan działania, który ma pomóc w poprawie funkcjonowania (stawiany jest cel główny i cele szczegółowe wraz z terminem ich realizacji), wspólnymi siłami plan ten jest realizowany, w razie potrzeby dokonuje się w nim niezbędnych zmian. Poprzez swoją pracę, asystent rodziny stara się rozwijać i utrzymywać umiejętność rozwiązywania problemów, radzenia sobie w sytuacjach stresujących, kryzysowych, a także podejmowanie decyzji na rzecz całej rodziny co umożliwi pokonanie sytuacji problemowej. Przekazuje swoją wiedzę na temat odpowiedniego wychowywania dzieci, daje wskazówki, uczy całą rodzinę aktywnie spędzać czas. Zachęca rodzinę do aktywnego udziału w życiu społecznym, bez niepotrzebnej izolacji i pozostawania na marginesie, skutecznej komunikacji. Wspiera bezrobotnych rodziców w działaniach zmierzających do zmiany statusu na rynku pracy, a osoby uzależnione motywuje do leczenia lub terapii. Z uwagi na to, że w roku 2020 nie było zatrudnionego asystenta rodziny, działania z rodziną były prowadzone przez pracowników socjalnych.

2. Dokonuje opłaty za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Pomimo dużego zaangażowania asystenta rodziny i pracownika socjalnego dochodzi do sytuacji umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Zadaniem własnym gminy jest ponoszenie odpłatności za umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w placówce w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w placówce w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w placówce w trzecim i kolejnym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia liczbę dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej z terenu gminy oraz wydatki Gminy Kąty Wrocławskie na opiekę i wychowanie tych dzieci.

	2018	2019	2020
Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	12	12	16
Koszty poniesione przez Gminę Kąty Wrocławskie	97391,07 zł	86939,37 zł	154083,09 zł

Źródło: dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich

3. Wspiera rodziny z problemem przemocy.

Dużym zagrożeniem dla prawidłowego funkcjonowania rodzin i dzieci w tych rodzinach jest występująca przemoc w rodzinie. Definicja zawarta w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, określa przemoc jako: „*Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób w rodzinie w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą*”. Do pracy z rodzinami dotkniętymi problemem przemocy powołany jest Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego podstawowym zadaniem jest realizacja zadań określona w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Kąty Wrocławskie na lata 2019-2021, a także koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz ofiar przemocy w rodzinie.

Poniższa tabela przedstawia liczbę wszczętych w gminie procedur Niebieska Karta w ostatnich latach.

	2018	2019	2020
Liczba wszczętych procedur Niebieska Karta	34	39	51
Liczba dzieci pozostająca w rodzinach objętych procedurą Niebieska Karta	72	75	94
Liczba dzieci podejrzanych o doznawanie przemocy w rodzinie	32	49	55

Źródło: dane Zespołu Interdyscyplinarnego w Kątach Wrocławskich.

Z powyższej tabeli wynika, że wzrasta liczba rodzin objęta pomocą grup roboczych, a także liczba dzieci doznających przemocy, czego powodem może być zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

W naszej społeczności przemoc w rodzinie ujawniana jest jako zjawisko obecne w różnych środowiskach, niezależnie od wykształcenia oraz statusu społecznego sprawcy i ofiary. Pomimo, iż ostatnie lata przyniosły znaczące zmiany w postrzeganiu tego zjawiska. Ponadto, w celu maksymalizacji ochrony potencjalnych ofiar przemocy w rodzinie, w tym w szczególności dzieci, niezbędnym jest prowadzenie systematycznej analizy czynników ryzyka wystąpienia przemocy w rodzinie, dalsza edukacja i podnoszenie świadomości mieszkańców oraz służb środowiska lokalnego.

4. Umożliwia dostęp do specjalistycznego poradnictwa.

Rodzice oraz rodzice z dziećmi z terenu gminy posiadają nieograniczony dostęp do **wsparcia psychologicznego** ponieważ w ośrodku pomocy zatrudnionych jest dwóch psychologów. Psychologowie w razie potrzeby działają interwencyjnie w miejscu zamieszkania rodzin. Wizyty takie mają służyć głównie wsparciu rodzin oraz diagnozie sytuacji rodziny i dzieci. Poza tym pracownicy socjalni kierują osoby/rodziny do Punktu Konsultacyjnego w Kątach Wrocławskich, w którym istnieje możliwość spotkań z psychologiem/terapeutą ds. uzależnień.

Pani Psycholog jest również członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego w Kątach Wrocławskich, posiada więc wiedzę na temat rodzin, które wymagają wsparcia.

Duże znaczenie dla osób i rodzin z terenu gminy ma możliwość skorzystania z pomocy **psychologa – interwenta kryzysowego** zatrudnionego w PCPR we Wrocławiu a dyżurującego na terenie Gminy Kąty Wrocławskie. Poza tym osoby i rodziny z terenu gminy mają możliwość skorzystania z pomocy Poradni psychologiczno – pedagogicznej – Gabinet w Kątach Wrocławskich, w którym przyjmują: **psycholog, pedagog, logopeda, doradca zawodowy**.

W przypadku osób/rodzin z problemem z zakresu spraw cywilnych, rodzinnych i nieletnich oraz gospodarczych istnieje na terenie gminy możliwość skorzystania z Punktu mediacyjnego, w którym dyżurują zawodowi **mediatorzy**. W/w punkt działa w ramach prowadzonych przez Sąd Rejonowy w Środzie Śląskiej działań upowszechniających idee mediacji. Poza tym mieszkańcy gminy mogą skorzystać z nieodpłatnej mediacji we wszystkich punktach pomocy w powiecie wrocławskim. W roku 2020 powstał Informator dotyczący mediacji na terenie Powiatu Wrocławskiego i jest rozpowszechniany wśród mieszkańców.

Osoby i rodziny z problemami, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego mogą skorzystać ze **wsparcia prawnego** w siedzibie ośrodka pomocy, który zatrudnia adwokata. Poza tym istnieje możliwość bezpłatnej obsługi prawnej świadczonej przez Powiat Wrocławski na terenie gminy. Powyższa obsługa prawna jest rozszerzona o porady obywatelskie oraz mediacje.

Na terenie Gminy Kąty Wrocławskie funkcjonuje 6 szkół podstawowych w Smolcu, Małkowicach, Gniechowicach, Sadkowie oraz dwie w Kątach Wrocławskich. Funkcjonują także 3 przedszkola publiczne w Kątach Wrocławskich, Smolcu i Sadkowie. Oprócz tego funkcjonuje 18 placówek niepublicznych tj. szkoły podstawowe, przedszkola oraz żłobki.

Placówki oświatowe wspierają rodziny w sferze opiekuńczo - wychowawczej. Ich celem oprócz edukacji, która jest ich głównym i priorytetowym zadaniem jest także wspieranie rodziców w wychowywaniu młodego pokolenia. To szkoła powinna wzmacniać i utrzymywać pozytywne wartości, które przekazywane są w rodzinach. W placówkach oświatowych realizowanych jest szereg przedsięwzięć, które mają na celu pokazanie młodemu pokoleniu wartości jakimi powinni kierować się w życiu. Bardzo dużo mówi się o szkodliwości nadużywania alkoholu, narkotyków jak i również neguje się zachowania przemocowe.

Na terenie Gminy Kąty Wrocławskie nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego w rozumieniu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Funkcjonuje jednak 11 świetlic środowiskowych, nad którymi nadzór sprawuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Podstawowym celem działania Świetlicy Środowiskowej jest stworzenie dzieciom bezpiecznego miejsca i możliwości spędzania czasu wolnego od ryzykownych zachowań, a także doraźna pomoc w rozwiązywaniu podstawowych trudności funkcjonowania społecznego, szkolnego, osobistego i emocjonalnego.

Na terenie Gminy Kąty Wrocławskie nie zachodziła potrzeba zatrudnienia rodzin wspierających. Ośrodek nie świadczył usług opiekuńczych i specjalistycznych rodziną przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych, gdyż nie było zapotrzebowania na taką pomoc. Nie funkcjonowały również grupy wsparcia oraz grupy samopomocowe. Ośrodek planował utworzyć wsparcie w tym zakresie, jednak z uwagi na sytuację epidemiczną w kraju, wstrzymano realizację powyższych zamierzeń.

V. INSTYTUCJE DZIAŁAJĄCE NA RZECZ RODZIN I DZIECI Z TERENU GMINY KĄTY WROCŁAWSKIE

Na terenie Gminy Kąty Wrocławskie działa wiele instytucji, które mają za zadanie wspierać rodziny z dziećmi tj.:

- 1. Urząd Miasta i Gminy w Kątach Wrocławskich** – wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
- 2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kątach Wrocławskich** – pomoc materialna i rzeczowa, praca socjalna, wsparcie asystenta rodziny, realizacja projektów socjalnych oraz programów rządowych. W ośrodku można skorzystać z pomocy psychologicznej i prawnej.
- 3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych** – organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży, prowadzenie świetlic środowiskowych, wspieranie osób i rodzin z problemem alkoholowym. Działania związane z profilaktyką uzależnień dzieci i młodzieży na terenie gminy.
- 4. Punkt Konsultacyjny** – możliwość skorzystania z pomocy terapeuty uzależnień, wsparcie psychologiczne.
- 5. Zespół Interdyscyplinarny** – koordynowanie działań oraz współpraca z instytucjami w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, udzielenie wsparcia rodzinom i osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieska Karta.
- 6. Placówki oświatowe z terenu Gminy Kąty Wrocławskie** – realizacja szkolnych programów profilaktycznych, wsparcie pedagogiczne i psychologiczne dla dzieci i ich rodziców, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
- 7. Komisariat Policji w Kątach Wrocławskich** – zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom, przeciwdziałanie przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży, działania interwencyjne.
- 8. Placówki systemu opieki zdrowotnej** – działania profilaktyczne w zakresie ochrony zdrowia i życia.
- 9. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Kątach Wrocławskich** – zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizację zajęć dodatkowych oraz organizację czasu wolnego podczas wakacji i ferii.
- 10. Rady sołeckie i rady osiedla z terenu gminy** – praca na rzecz społeczności lokalnej.
- 11. Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna /Gabinet w Kątach Wrocławskich/** – udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży, diagnozowanie poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży, wspieranie rodziców i nauczycieli w procesie wychowania i kształcenia dzieci i młodzieży.
- 12. Organizacje pozarządowe na terenie Gminy Kąty Wrocławskie** – organizacja imprez okolicznościowych i integracyjnych, działania na rzecz rodzin z niepełnosprawnością.
- 13. Grupa AA** - dobrowolna, samopomocowa grupa osób uzależnionych od alkoholu, utworzona w celu utrzymania trzeźwości własnej i wspomaganie innych alkoholików w jej osiągnięciu. Podstawą filozofii AA jest dwanaście kroków AA.
- 14. Parafia Świętych Apostołów Piotra i Pawła w Kątach Wrocławskich**, która ze swej natury włączona jest w troskę o małżeństwo i rodzinę.

Instytucje mające swoją siedzibę poza terenem Gminy Kąty Wrocławskie, które działają również na rzecz jej mieszkańców.

1. **Sąd Rejonowy** w Środzie Śląskiej, szczególnie III Wydział Rodzinny i Nieletnich oraz Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej,
2. **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie** we Wrocławiu wraz z Punktem Interwencji Kryzysowej,
3. **Organizacje pozarządowe.**
4. **Bank Żywności** we Wrocławiu.

VI. ANALIZA SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> -Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny, zatrudnionych w instytucjach pomocowych -Realizacja krajowych programów systemu wsparcia (stypendia , zasiłki na zakup żywności, posiłki, zasiłki rodzinne, świadczenia wychowawcze, karta dużej rodziny) -Współpraca pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (GOPS, PCPR, Sąd, świetlice szkolne, środowiskowe) -Funkcjonowanie placówek oświatowych na terenie gminy (przedszkoli, szkół podstawowych) -Oferta zajęć pozalekcyjnych w szkołach oraz Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu oraz Świetlicach Środowiskowych -Posiadanie budynków użyteczności publicznej (Gminny Ośrodek Kultury, świetlice wiejskie) -Oferta wsparcia psychologicznego i prawnego dla rodzin i osób przeżywających problemy -Wspieranie rodzin przez asystenta rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> -Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetu szkoły/nauczyciela -Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów -Brak rodzin wspierających -Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez gminę -Niechęć rodzin z problemami do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach podnoszących kompetencje społeczne -Brak państwowych żłobków -Zbyt mała liczba asystentów rodziny -Bardzo mało kursów/warsztatów na terenie gminy dla rodziców dotyczą prawidłowych wzorców wychowawczych
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> -Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym -Zatrudnienie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej -Możliwość podnoszenia kwalifikacji pracowników organizacji i instytucji działających na rzecz rodziny, w tym asystentów rodziny, pracowników socjalnych 	<ul style="list-style-type: none"> -Zanik więzi i tradycji rodzinnych, osłabienie wartości rodzinnych - Wzrost kosztów utrzymania rodzin -Stereotypowe postrzeganie Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne -Rozpad związków (rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę) -Osłabienie wartości rodzinnych, zachwianie

<ul style="list-style-type: none"> -Możliwość zwiększenia zatrudnienia wykwalifikowanej kadry, w tym asystentów rodziny, pracowników socjalnych -Możliwość pozyskania do współpracy organizacji pozarządowych -Możliwość pozyskiwania środków finansowych w ramach ogłaszanych konkursów -Wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia -Rozwijający się rynek pracy na terenie gminy -Zintensyfikowanie współpracy jednostek pomocowych (GOPS, Sąd, PCPR, Prokuratura, Policja, służba zdrowia, organizacje pozarządowe) -Zmiana nastawienia rodzin z problemami tj. z postaw roszczeniowych na współpracę. 	<ul style="list-style-type: none"> relacji rodzic – dziecko -Występowanie zjawisk patologicznych w rodzinach (uzależnienia, przemoc, agresja wandalizm) -Słabo rozwinięta komunikacja gminna - Braki kadrowe w instytucjach pomocowych -Występowanie zjawiska przerzucania odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje -Brak umiejętności szukania pomocy w sytuacjach kryzysowych i ryzykownych -Skomplikowane i niespójne przepisy prawa, biurokratyzacja -Cedowanie coraz większej liczby zadań na samorządy gminne bez zabezpieczenia odpowiedniego finansowania kosztów realizacji -Wprowadzenie stanu epidemiologicznego w kraju.
---	---

VII. CELE PROGRAMU

Dokonanie diagnozy społecznej na potrzeby niniejszego Programu pozwoliło na postawienie celu głównego, który ma polegać na: **„Wielowymiarowym wspieraniu rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych”**. Niniejsze zamierza się osiągnąć poprzez kontynuację prowadzonych dotychczas działań oraz poprzez podejmowanie nowych inicjatyw ukierunkowanych na wzmacnianie rodziny.

Lp.	Zadania	Wskaźniki realizacji działań	Czas realizacji	Realizatorzy
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny i dziecka – kontynuacja.				
	Monitoring sytuacji rodzin z dziećmi.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wywiadów środowiskowych GOPS, - liczba rodzin objętych pomocą, - ilość wszczętych procedur Nk, - ilość dzieci podejrzanych o doznawanie przemocy, - ilość dzieci objętych opieką psychologiczno – pedagogiczną w szkołach, - ilość interwencji Policji. 	Cały okres Programu	<ul style="list-style-type: none"> -GOPS, -Zespół Interdyscyplinarny -Placówki oświatowe -Świetlice środowiskowe -Komisariat Policji
	Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba rodzin objętych pomocą społeczną - liczba dzieci korzystających z posiłku - liczba rodzin i dzieci korzystających z pomocy w ramach programu „Posiłek w 	Cały okres Programu	<ul style="list-style-type: none"> -GOPS, -Fundacja Smolec Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, - Placówki oświatowe

		szkole i w domu” oraz zasiłków celowych na zakup żywności - liczba rodzin i dzieci korzystających z POPŻ - liczba rodzin i dzieci korzystających z zasiłków rodzinnych (z dodatkami) - liczba rodzin i dzieci objętych pomocą finansową w szkołach. - liczba rodzin i dzieci korzystających z Funduszu Alimentacyjnego - liczba rodzin i dzieci korzystających ze świadczenia wychowawczego (500+) - liczba rodzin i dzieci korzystających z dodatku mieszkaniowego - liczba rodzin i dzieci korzystających z dodatku energetycznego		
	Pomoc w formie stypendiów, zasiłków szkolnych, programów rządowych pomocy dzieciom i uczniom	- liczba rodzin i dzieci korzystających ze stypendiów socjalnych - liczba rodzin i dzieci korzystających z zasiłków szkolnych - liczba rodzin i dzieci korzystających z programu „Dobry Start” - liczba rodzin i dzieci korzystających z zasiłków w ramach programów rządowych	Cały okres Programu	-GOPS, -Placówki oświatowe.
	Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	- wysokość środków finansowych przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	Cały okres Programu	-Urząd Miasta i Gminy -GOPS
	Realizowanie projektów mających na celu wspieranie rodziny	- liczba projektów - liczba instytucji zaangażowanych w realizację projektów	Cały okres Programu	-GOPS -Placówki oświatowe -GKRPA -Dom Kultury -Zespół Interdyscyplinarny -Świetlice środowiskowe

Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich i organizacyjnych.				
	Wsparcie dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych poprzez poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne	<ul style="list-style-type: none"> - ilość pedagogów szkolnych - ilość psychologów szkolnych - ilość udzielonych konsultacji - ilość świetlic środowiskowych - ilość dzieci objętych wsparciem świetlic 	Cały okres Programu	<ul style="list-style-type: none"> -Placówki oświatowe -GKRPA -Świetlice środowiskowe
	Zapewnienie wsparcia asystenta rodziny rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo - wychowawcze	<ul style="list-style-type: none"> - liczba asystentów - liczba osób objętych wsparciem - liczba rodzin, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy 	Cały okres Programu	-GOPS
	Realizowanie zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz prowadzenie monitoringu dziecka w rodzinie dotkniętej sytuacją kryzysową.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba uruchomionych procedur Niebieska Karta, w tym w rodzinach z dziećmi - liczba grup roboczych - liczba spraw skierowanych do Sądu prokuratury - liczba spraw skierowanych do GKRPA z grup roboczych, - podmioty, które wszczęły procedurę Niebieska Karta - liczba osób objętych dozorem za przestępstwa z art. 207§1 k.k. - liczba rodzin objętych pomocą - liczba dzieci w rodzinach objętych pomocą - liczba dzieci podejrzanych o doznawanie przemocy 	Cały okres Programu	<ul style="list-style-type: none"> -GOPS -Zespół Interdyscyplinarny -GKRPA -Punkt konsultacyjny -Komisariat Policji -Placówki oświatowe
	Organizowanie form aktywnego spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> - liczba programów i przedsięwzięć, - liczba uczestników, - zorganizowane formy wypoczynku letniego i w czasie ferii zimowych (rodzaj, ilość przedsięwzięć), - liczba osób i rodzin, którym wydano kartę dużej rodziny 	Cały okres Programu	<ul style="list-style-type: none"> -GKRPA -Dom Kultury -GOPS -Placówki oświatowe -Świetlice środowiskowe

	Działania z zakresu profilaktyki uzależnień poprzez prowadzenie w szkole programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, przemocy domowej, agresji, radzenia sobie ze stresem itp.	-liczba zorganizowanych warsztatów oraz zajęć tematycznych dla dzieci, - liczba przeprowadzonych tematycznie godzin wychowawczych, - liczba dzieci objętych wsparciem	Cały okres Programu	-GKRPA -Placówki oświatowe -Zespół Interdyscyplinarny -Świetlice środowiskowe
Wzmacnianie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziców przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji				
	Realizowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych dla rodziców	- liczba programów i przedsięwzięć - rodzaje programów i przedsięwzięć - zakres tematyczny - ilość zorganizowanych spotkań dla rodziców	Cały okres Programu	-GKRPA -GOPS -Placówki - oświatowe Punkt konsultacyjny -Organizacje pozarządowe -Zespół Interdyscyplinarny -Komisariat Policji
	Współpraca podmiotów działających na rzecz rodziny (instytucje samorządowe, placówki oświatowe, fundacje, stowarzyszenia)	- liczna podmiotów współpracujących na rzecz rodziny - liczba posiedzeń doraźnych zespołów interdyscyplinarnych - liczba informacji do sądu rejonowego dot. sytuacji dziecka w rodzinie - liczba posiedzeń dot. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	Cały okres Programu	-GKRPA -GOPS -Punkt konsultacyjny -Komisariat Policji -Placówki oświatowe -Organizacje pozarządowe -Zespół Interdyscyplinarny -Dom Kultury
	Praca środowiskowa promująca pożądane wzorce rodziny (praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne).	- liczba asystentów rodziny - liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - liczba pracowników socjalnych - liczba rodzin objętych pracą socjalną - liczba rodzin objętych poradnictwem specjalistycznym - liczba rodzin objętych wsparciem przez placówki oświatowe	Cały okres Programu	-GOPS -Placówki oświatowe -Świetlice środowiskowe -Komisariat Policji -Organizacje pozarządowe

		- liczba rodzin/dzieci objętych wsparciem świetlic środowiskowych		
	Wspieranie rodzin biologicznych, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej.	- liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ogółem - liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w roku sprawozdawczym - liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych - formy i metody wspierania rodzin biologicznych - liczba rodzin/dzieci objętych wsparciem	Cały okres Programu	-GOPS -Zespół Interdyscyplinarny -GKRPA -Punkt konsultacyjny -Placówki oświatowe -Komisariat Policji -Organizacje pozarządowe -Dom Kultury

Realizacja zaplanowanych działań oraz przewidzianych form pomocy rodzinom z terenu Gminy Kąty Wrocławskie uzależniona jest przede wszystkim od sytuacji, w której znajduje się dana rodzina. Nieodzownym elementem służącym diagnozie będzie wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy. Wszystkie działania mają zapobiec dysfunkcjom w rodzinie, minimalizować negatywne skutki sytuacji kryzysowych w rodzinach oraz przyczynić się do poprawy funkcjonowaniu rodzin. Program powinien również przyczynić się do zapobiegania umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej

VIII. ZAKŁADANE EFEKTY

Zakładanym efektem programu jest szeroko rozumiane wsparcie rodzin i dzieci na terenie Gminy Kąty Wrocławskie oraz dążenie do tego aby dzieci wychowywały się w rodzinach biologicznych poprzez:

- stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka poprzez współpracę podmiotów realizujących Program,
- zwiększenie kompetencji wychowawczych rodziców,
- wzmocnienie lub przywrócenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dzieci,
- zminimalizowanie negatywnych zachowań wśród dzieci i młodzieży,
- podniesienie profesjonalizmu osób pracujących z rodziną.

Autorzy opracowania zakładają również inne, nie przewidziane efekty, które będą stanowiły wartość dodaną Programu.

IX. ADRESACI PROGRAMU

1. Rodziny, w tym niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,
2. Rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem, uzależnieniami,
3. Rodziny dotknięte przemocą,
4. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
5. Rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

Program skierowany jest do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie Gminy Kąty Wrocławskie, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program adresowany jest również do rodzin, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucje państwowe, samorządowe, służba zdrowia, oświata organizacje pozarządowe oraz innymi podmiotami, które działają na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości dla wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

X. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania Programu będą środki budżetu gminy, środki z budżetu państwa, funduszy zewnętrznych, środki finansowy poszczególnych podmiotów uczestniczących w realizacji, innych źródeł finansowania /np. środki organizacji pozarządowych/.

Przewidywane finansowanie gminy w ramach budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej Kąty Wrocławskie jest przeznaczony na opłatę za pobyt dzieci w pieczy zastępczej i zatrudnienie asystenta rodziny:

Lp.	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
kwota	247.000	270.000	290.000

XI. MONITORING I EWALUACJA

Nieodzownym elementem towarzyszącym wdrażaniu Programu jest jego monitorowanie i ocena jego realizacji. Wskazane działania będą miały za zadanie ocenę skuteczności Programu, co pozwoli na bieżące podejmowanie ewentualnych działań korygujących. Ocena poszczególnych działań odbywać się będzie na podstawie corocznej analizy realizacji założeń Programu. Ocena, ta w postaci sprawozdania z przebiegu realizacji Programu będzie przedkładana Burmistrzowi Miasta i Gminy Kąty Wrocławskie oraz Radzie Miejskiej do końca marca każdego roku, po upływie pełnego roku realizacji Programu /art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej/. Sprawozdanie będzie obejmowało między innymi dane z zakresu celów szczegółowych niniejszego Programu. Program będzie miał charakter otwarty, a jego ewaluacja będzie prowadzona zależnie od aktualnie występujących potrzeb.

XII. PODSUMOWANIE PROGRAMU

Głównym założeniem Programu Wspierania Rodziny jest podejmowanie wszelkich działań profilaktycznych nastawionych na stworzenie warunków sprzyjających wspieraniu rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu. Natomiast, zasadniczym celem działalności profilaktycznej jest zapobieganie negatywnym stanom rzeczy, zarówno tym, które dopiero mają zaistnieć, jak i tym, które w postaci załączkowej już istnieją. Powinno się bowiem promować działania profilaktyczne ukierunkowane na wspieranie rodzin niewydolnych w opiece nad dziećmi. Osiągnięcie tego wyzwania uzależnione jest więc od ścisłej współpracy pomiędzy instytucjami oraz od wypracowania sprawnego i efektywnego systemu działań wpływających na poprawę sytuacji dziecka i rodzin.